

[Ivar Nørgaard.]

har der i den danske presse — den presse, der særlig står regeringen nær — været udtrykt skepsis over for regeringens vilje, idet man har sagt, at man må formode, at de udtalelser, erhvervsorganisationerne har fremsat, måtte påvirke regeringens stillingtagen. Det er derfor, jeg har spurgt statsministeren om, hvad ministeren agter at gøre for at modvirke denne opfattelse i de andre nordiske lande.

Statsministeren (Hilmar Baunsgaard): Jeg vil gerne sige i anledning af hr. Ivar Nørgaards spørgsmål, at der ikke er grundlag for at antage, at den danske regering har ændret holdning; det har den ikke.

Dernæst vil jeg gerne understrege, at bortset fra LO, som sammen med andre nordiske fagforbund klart har taget positiv stilling, tror jeg ikke, at nogen dansk erhvervsorganisation, som har udtalt sig om spørgsmålet, har taget nogen definitiv holdning, det være sig positiv eller negativ, til planerne om et udvidet nordisk samarbejde.

Planerne foreligger jo endnu ikke endeligt udarbejdet. Der foreligger kun arbejdsdokumenter, der behandler problemerne inden for hvert af de samarbejdsområder, som man på statsministermødet i København i april i år ønskede forslag om. Disse arbejdsdokumenter vil nu i tiden indtil 1. januar 1969 blive søgt sammenarbejdet til et hele. Hvor langt embedsmændene kan nå i retning af at bøje standpunkterne mod hinanden er endnu usikkert. Men der må forventlig efter 1. januar føres forhandlinger på politisk plan, før der kan udarbejdes et fuldt udformet forslag til et udvidet nordisk samarbejde.

Fra dansk side går vi ud fra, at det vil være muligt at løse de problemer, som erhvervsorganisationerne har påpeget. Regeringen er enig i, at en nordisk toldunion ikke bør føre til omkostningsforhøjelser for danske erhverv. Der bør heller ikke kunne blive tale om, at tolden på færdigvarer generelt forhøjes til skade for den internationale handel. Vi går fortsat ud fra, at der vil kunne blive enighed om ordninger for samhandel med landbrugsprodukter, som vil kunne betyde en hjælp til dansk landbrug i den nuværende vanskelige situation. I øvrigt må det anses for særdeles

betydningsfuldt, at der i det nordiske samarbejde bliver et fremtidsperspektiv med hensyn til udnyttelse af vore ressourcer til fordel ikke mindst for industrien.

Hvad angår det emne, der jo i særlig grad har været gjort til genstand for diskussion, spørgsmålet om en toldunion, vil jeg gerne understrege, at regeringen ikke betragter en nordisk toldunion som noget mål i sig selv, men som et middel til et øget nordisk samarbejde på det handelspolitiske og andre områder. En nordisk toldunion bør ikke stå alene, den har kun interesse som et led i et videre nordisk samarbejde.

Regeringen går som hidtil positivt ind for et vidtrækkende samarbejde på alle de nævnte områder, som udformes således, at det letter de nordiske lande vejen til et udvidet europæisk marked. Det er regeringens opfattelse, at et sådant samarbejde vil styrke de nordiske landes økonomiske vækst og deres stilling i Europa, og regeringen har fortsat den politiske vilje til at fremme dette.

Ivar Nørgaard: Jeg vil gerne takke statsministeren for den positive udtalelse. Men jeg vil spørge, om statsministeren ikke finder, at det er egnet til fortsat at skabe nogen tvivl hos vore nabolande, når man nu, som statsministeren gjorde det, slår fast, at vi ikke vil kunne acceptere en ordning, der kan påvirke omkostningsniveauet i opadgående retning. Sagen er jo den, at hvis vi gennemfører en toldunion, hvor vi bygger på GATT-principperne om et aritmetisk gennemsnit af de toldsats, der i øjeblikket findes i de skandinaviske lande, så kan man, selv hvis man får toldkontingentindrømmelser, risikere en mindre omkostningsforhøjelse, f. eks. en omkostningsforhøjelse på mellem $\frac{1}{2}$ pct. og $\frac{3}{4}$ pct., i prisniveauet, noget, der dog ikke bør kunne anvendes som et argument for, at vi så ikke vil tage disse meget store fordele, som dannelsen af en økonomisk union i øvrigt vil være.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om det ikke kan skabe tvivl i andre lande, hvis vi fastlægger sådanne betingelser.

Statsministeren (Hilmar Baunsgaard): Jeg vil gerne sige til hr. Ivar Nørgaard, at den linje, som jeg her ridsede op i mit svar, er den forhandlingslinje, vi fra dansk side